

Vindkraft

Vindkraften är en så kallad förnybar energikälla som kräver en relativt stor vingförsedd rotor, i diameterklass 50-100 m, för att bli ekonomiskt lönsam för storskalig elproduktion. För lokal elproduktion för enskilda fastigheter kan betydligt mindre vindkraftverk vara en lönsam investering. Idag finns små vindkraftverk för enstaka villor. Vissa delar av Värnamo kommun har så höga medelvindsvärden att det lämpar sig väl för utvinning av vindkraft.

Tillstånd eller anmälan

Anmälan enligt miljöbalken behövs inte för vindkraftverk med mindre än 125 kW uteffekt (motsvarande privata gårdswerk). Bygglov söks hos kommunen. Är vindkraftverket eller sammanlagda vindkrafteffekten i en vindkraftpark större än 125 kW men mindre än 25 MW (motsvarande större kommersiella kraftverk), krävs bygglov och miljöanmälan till kommunen. Rör det sig om många vindkraftverk kan kommunen kräva planläggning av verksamheten. Stora vindkraftparker med vindkrafteffekt större än 25 MW är tillståndspliktiga. Tillstånd söks hos länsstyrelsen.

Miljöeffekter

Om vindkraftverk avsedda för kommersiell elkraftsproduktion ska få en vedertagen ekonomisk avkastning motsvarande investeringsrisken, innebär det relativt stora mekaniska konstruktioner med stora roterande "propellrar" på höga stolpar som syns vida omkring och som oftast starkt avviker från den naturliga miljön. Det är främst dessa skäl som har anförts som ett huvudargument mot att uppföra vindkraftverk både i bebyggda områden och i områden som allmänt betraktas som naturskön miljö, vanligtvis områden som är klassade som naturvårdsområden, naturreservat, kust- och skärgårdsområden eller områden med ett osedvanligt rikt fågelliv som utefter flyttfåglars ofta koncentrerade flyttvägar och häckningsplatser där snabbt roterande rotorblad utgör en risk för kollision med fåglar. Fåglar som dödats av rotorbladen har dokumenterats men omfattningen av fågeldöd i Sverige har ännu inte fastställts i detalj. En annan effekt av vindkraftverk är att kraftverken genererar ett visst buller som kan ha betydelse om omgivningen i övrigt. Ett minimalt bakgrundsljud är naturligtvis mest aktuellt för bostadsområden, rekreationsområden, fritidshusområden och naturreservat där en tyst miljö är en förutsättning för att området överhuvudtaget ska kunna fungera som avsett. Enligt rättspraxis finns det krav på att ljuden från vindkraftverk inte får överskrida 40 dBA Leq vid bostadshus när det blåser 8 m/s på 10 meters höjd. Värdet gäller för hela dygnet och är strängare än industribullernormen. Vid bostäder i områden med lågt bakgrundsljud har Naturvårdsverket föreslagit 35 dBA som gräns. Som exempel på riktlinjer vid planering av ett vindkraftverks placering har Länsstyrelsen i Stockholms län angett att störningar, inklusive visuell påverkan, innebär att ett minsta rimligt avstånd kan vara 500-1000 m. Man anger inte exakta avstånd utan har tillsvidare valt att lägga en schablonmässig buffertzona på minst 500 m runt bebyggelse. Ett specialfall av visuell störning är om de rörliga periodiska skuggor från vindkraftverkens rotorblad, vilka uppstår vid soligt väder, når ytor där människor stadigvarande uppehåller sig. Skuggorna kan uppträda på stora avstånd från höga verk. Man har antagit som praxis, men också prövat i dom i Miljödomstolen att den faktiska skuggeffekten på en störningskänslig plats bör vara högst 8 timmar per år. Vindkraftverk bör av säkerhetsskäl inte placeras för nära allmänna vägar eftersom det kan finnas risk för nedfallande snö och is. Det har även hänt att delar från vindkraftverket lossnat och fallit till marken.